Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Medizinische Collectanea - Cod. Rastatt 60

[S.l.], [16. Jahrh.]

Affectus capitis

urn:nbn:de:bsz:31-300524

Visual Library

Affectus capitis.

Thus albissimum in pollinem attritum, et cum vino si frigus erit, vel aquae decoctionis passulatae, si aestas, epotum, in luna augente, oriente sole, nec non in meridie, et occasu, mirum in modum memoriam augere fertur, et crebro ac usu meo probasse. — Memoriam augent

Dens hominis appensus collo eius qui dentium carnificina excruciatur, dolorem tollit, magis vero si per foramen fabae ei addatur, cui sit immissus pediculus, et serico panno involvatur, eo modo quo dictum est, suspendatur. — Dolor dentium

Cochleae tritae et fronti illitae sanguinem ex naribus immodice fluentem sistunt. — fluxus sanguinis narium

Dissectis ante plenilunium pullis hirundinum ex prima foetura, duo lapilli reperiuntur in illorum ventriculis, quorum unus unicolor, alter vero discolor habetur. Hi priusquam terram attigerint, si in vituli, aut cervi aluta illigantur, et brachio vel collo appendantur, comitiales sanabunt, nedum iuvabunt. — Comitiales

[…]um / [de]fluxiones.

Oculorum defluxionibus miro successu auxi-
liantur globuli ē succino seu ambra, an-
nexi occipitio. Iidem etiam collo gestanti
conferunt ad destillationes in guttur ferentes.

[Di]stillatio / [in] guttur.

[Ocu]lorum lachri/mae.

C. rosij nodus in brachij plicatura dilatus, oc-
lorum lachrimas emendat, et tandem abolet.

[…]li macu[lae] / [et] nebula.

Lapis repertus in capite oblongi limacis ad
lanceam teratur, et oculo inflatur, omnes eius
maculas detergebit, sive unguis fuerit ille,
sive leucoma, nebula aut aliquid aliud.

[…] capi/tis.

Magnes capiti admotus, dolores, omnesque
eius querelas obliterat.

[Uv]ula pen/dula.

Folium brassicae vertici capitis impositum, uvulam
ex defluxu pendulam, vel aliter affectam
sursum rapit.

[Epi]lepsia.

In epilepsia pollex pedis vellicatus, laboran-
tem e paroxysmo excitat. extracto sanguine e pedis
pollicis labia epileptici inungantur.

[De]ntes.

Dentes non corroduntur si quis mane salem
sub lingua teneat; donec colliquescat, et eo
dentes fricet.

[Sanguini]s fluxus / naribus.

Sanguinem e naribus implacabiliter stillantemque
cohibebis, si ipsum met sanguinem in medio fron-

eius qui h[umore] sagittam patitur [illegible]
ba [illegible] Consummatum est.

Pulvis dentis apri exceptus oleo linino cynanche efficacissime curat, si bene affatim inungatur cum extremitate pennae tali mixtura imbutae. — *Cynanche*

Orticuli e vitro quovis, vulgari filo transfixi, idem efficiunt in annulo [illegible] contra morbo epilepsiam, quod praestat [illegible] radix aut smaragdus in collo pendens. Sic corallij feruntur esse amuletum pueris contra terriculamenta et alia ~~fascinanti~~ fascinantia. — *Epileps[ia]*

Si in paroxismo comitiali morbo lapsorum labia sanguine humano irrigata fuerint, ipsi tum liberari a qualibet Plinius affirmat.

Cataplasma ex pulvere [illegible] hirundinum, et nidi earundem efficacissimum est discutiendis tumoribus gutturis, et curandae anginae. — *Tumoris gutturis. Angina*

Olfactum vitiatum vel depravatum efficaciter emendant melanthij semen, abrotanum, ruta, et quaecumque acris ac vehementis sunt odoris. Prodest etiam mentham naribus identidem admovere — *Olfactus vitiatus.*

et maxime in senibus, cuius summo [illegible] manifeste sapiunt quibus omnis odorandi facultas interrupta est.

Oculorum vitia.

Ad oculorum vitia, vnguem, nebulam, albuginem et alia. Caput cati omnino nigri in nova olla aduritur et incineratur, ex eo ad tenuem et tenuissimum pollinem deducto, [illegible] nihil per tubulum pennae mundi in oculum quotidie ter insufflatur. Si quis vero ardor noctu maxime oculum infestet, folia quercus aqua madentia bina vel terna simul oculo superponuntur, et identidem innovantur. Putat hoc remedio visum posse restitui post caecitatem unius duntaxat anni.

Dentium stupor

Dentium stupori portulaca mansa dissolvit. Quod etiam efficit salis defricatio, vel quodpiam rorantis casei ~~[struck]~~ ovilli dentibus superfusi attritum.

Dentium dolor.

In dentium dolore emplastrum factum ex pice vel gummi aut resina liquefacta cum pulvere aluminis et nucis quam gallam nominant, modo arteriae temporali paulo supra dentem exorientem

apponatur, et ibidem permaneat, si natur vel dies aliquot gestetur, sed id maxime locum habet in excarnificatione dentium maxillarium vel superioris ordinis

Urina in mortario gemsa addito momento populsonis, arterijs temporum ac vertarum pij applicantur, remedio certissimo ad extinguendum ardorem siriasis infantulorum, plus minus biduo, modo singulis quaternis horis innoventur. Siriasis infantium

Hyoscyamus viridis sub cervicali positus somno conciliando conducit, perinde atque plantae pedum ungere glivis pinguedine Somnum ciliare

Flores rosmarini in vino albo macerati et leviter fermentati faciem summe venustant, anhelitus suavitatem gignant, caput et bonum ac vanitas expurgant, si infusum decoctionis vomi à ieiuno sorbeatur.

Fel testudinis naribus epilepticis illitum in morbi paroxismo prostratos statim erigere facit. Epilepsia

Et fraticulis sanguinis yellum quod uisnum appellant, maxime in Quercu, et illorinatum, comitiali morbo in mirifica medetur, pulvisculo

ex mero [illegible] sive vino assumpto.

Ungula alis pedis posterioris ad comitialem morbum pollet. Hoc particula eiusdem in aurem sinistram missam, et aliquandiu relictam [illegible] de mota in usum epilepticos usi sunt.

[me]moria [con]firmat. Fel perdicis arterijs temporum illitum semel in mense, ita tamen ut penetret, plurimum conducit ad memoriam confirmandam.

[de]ntium dolor. Hunculi contra dentium dolorem apponunt allij nucleum cum sale in summa arteria carpi eius manus quae est in regione et latere contrario doloris.

[illegible] Usta avellanarum putamina, si in cineris speciem redigantur, et sic [illegible] pupillas in infantibus denigrant, ex oleo [illegible] infusa atque inuncta.

[illegible] Somnificum et soporiferum pharmacorum [illegible] remedium arteriis, temporibus, naso carpis brachiorum et testiculis illitum.

[or]is foetor. Absinthium cum corticis citrij aceto aut vino incoctum, oris foetorem a gingivis, et dentium putredine, et materiam corruptela in universum mirandum in modum corrigit

In hemorrhagia narium utile e[st] olfacere camphoram in aceto dissolutam, ad haec lingu-ue subiicere radicem peonia.

Aqua stillatitia ex floribus tiliae epilepticis pueris mirandum in modum confert, si cum uino ministretur. Sunt qui ei sociant usum quintae essentiae admodum felici et optato. — pueri epilepti.

Calendulae aquam omnibus oculorum morbis conducere tradunt, ad haec capitis dolores tollere. — Oculorum dolores

Electuarium contra epilepsiam. Rx sem. peonie mundatorum ʒij. cornu cerui ʒs. hellebori nigri ℈ij ʒj. sem. feniculi, anisorum ana ʒj. saccari pars, et cum saccaro fiat electuarium, dosis est ʒ.ij summo mane sumptum cum vino, hoc electuarium purgat etiam menstrua. — Epileps

In dolore frigido capitis in gravissimo et hemicrania confert oleum ricininum cum de-[illegible] in aceto appositum. — hemicrania antiquissima

Oleum laurinum factum ex decoctione cum foliis optimum est in doloribus frigidis aurium. — Dolor a

Oleum laurinum maxime valet in affecti[bus] — Affectu nervorum

neruorum. ℞ olei laurini ℥ij. mastic
es ℥j. cum parum misce. oleum laurinum
sic fit: ℞ olei sesamini vel amigdal.
lib. ij, foliorum lauri M. ij. V. uini odorif
partes iij, decoquatur in duplici vase.
Vinum autem conservat vim omnium oleorum.

[Me]moria firma. Oleum maioranae memoriam confirmat ex
frigore, capite prius mundato, ualet quoque
in debilitate neruorum corporis in senibus.

[Par]alysis. In paralysi ualet oleum ex ligustro ad
dendo aliquid masticis aut euphorbij
sic fit ℞ olei ligustrini aut de oleo
na ℥iij cum ℥j. euphorbij ʒj. misce.

[illegible] Iuuat myrrha in oculi passionibus ad eisdem
fiant si in aqua infrigida in funditur, et
collyrium fit.

In dispositionibus neruorum ubi fuerit impotentia
ad motum. ℞ Terebinthinae crudae ℥j. sem.
petros.: ʒij fiant pilulae, doris ad ʒj. primo ʒj.

[Ca]pitis dolor. Paratur ex folijs ligustri oleum, quod ua-
let in dispositionibus capitis frigidis, commod. et
oleum ex ligustri floribus.

Succus autem vitis ad dolorem lachrimas 6 Oculo-
si cum aqua rosacea oculis imponatur. labo-
Accipe quantulumcumque liquoris (cancri [illegible])
q.s. [illegible], et facias incalescere, donec Guttur
effluat succus ad modum mellis, et [illegible] in affect
aqua, et bibe calidam, utile erit ad gutturis
affectum.
Si in pyxide comburatur ~~[illegible]~~ totus, ita ut fiat Visus
cinis subtilissimus, et si cum aqua rosacea vitia.
oculis imponatur mundat et clariores reddit.
Rx fellis viperae cum melle fiunt collyria
optima, scilicet [illegible] quibusdam ita esse [illegible]
visum, ut usque ad ultimum senium, videant
perspicacissime, [illegible] collyrium [illegible]
um et pretiosissimum ex [illegible] fellibus. Collyri
Rx fellis viperini ʒ iiij, mellis despumati
ʒ i, succi foeniculi sylvestris ana ʒ ij, stille-
tur in vase ~~[illegible]~~ vitreo, et servetur aqua
in oculis imponatur, aut sola, aut mixta
cum rosacea, quae oculi affectui [illegible].
Comburitur caput leporis cum pilis et pelle, et Dentes
ex cineris illius et mellis fit quaedam mixtura

q ueis modo dentes conservat et priores mundores et lucidores reddit.

[illegible] dolor. Lutum cum aromatis cum rosaceo [illegible] dolores lenit, [illegible] cum modico [illegible] [illegible], et valet [illegible] doloribus.

Valet ~~[illegible]~~ album ovi [illegible] inflatis [illegible] maxime rosaceo admixtum in principio impositum. maxime si bolus armenius addatur aut gypsum: sistit [illegible] sanguinis fluxum.

[illegible] inflam[illegible] [illegible]. Albumen ovi [illegible] cum aqua rosacea, et modico ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible], valet in ulceribus oris, ubi fuerit maxima inflammatio.

angina. Hirundines pullorum assatae et pulvere si exsiccatae adhibentur in angina [illegible], exhibentur pulvis aut cum modico vini, aut cum decoctione farfarae.

[illegible] [illegible]. Fel bovinum mixtum cum amigdalino oleo, et [illegible] impositum [illegible] immodicum stridorem facit et mitificationem [illegible]

[illegible] [illegible]. Cum bis combusta [illegible] [illegible] [illegible], et loca sint metallica valet ad [illegible] [illegible]

ulcus s. ut mord . . . , et in dessunibus
ouliorum cum aqua u[s]ata.

Oleum ex seminibus sinapis meis [?] epilep · epilepti[ci]
ticis purum, et in uncta commissura, purgatis · pueri.
corporibus, et maxime in pueris qui iam
in epilepsiam cadere.

Accipio q. aut 10 grana piperis nigri, et · Caput pur[gat]
commendo grosso modo et misceo in Saccaro aut
mello, vel accipio 2 aut 3 grana piperis
et tereo in ore. Hoc modo caput excernat
gravis, ita ut multum aquosum et phlegmaticum
educat.

Piper cum ptisana assumptum vocem clarum · Vox [clara]
reddit per corporis calore.

Caput purgans et sternutatoria. Rx succi cycla · Sternutato[ria]
minis ʒ ß. olei amigd. ʒ j. Galli mea in z. ma
sic et naribus apponitur. Aliud domesticum
Rx succi cyclaminis ʒ j. saccari albi ʒ ij disso
lutis, deinde excicatur in sole, et servatur tem
pore necessitatis. Accipe quod deliis accarum q. uis et
dissolue cum aqua bord.i, et naribus impone. pul
uis sive cum modico saccari hoc operatur.

...listri. Radix dracunculi maioris .i. Schlangenkraut valet in polypo. ℞ unguenti magistri, aut unguenti de lithargirio ℥ij. praedicti pulveris ʒij. cum oleo rosaceo fiat unguentum, et imponatur. Valet etiam pulvis in putridis ulceribus solus aut alijs permixtus.

...tus ob-scuritas. Succus anagallidis cum melle optimo mixtus optimum collyrium est in obscuritate visus, mundat oculos a grossis rebus.

...um aurium narium. Succus hederae, optime extinguit aurium fluxiones sanat, et etiam vetera ulcera tum aurium tum narium.

Paralysis. Paralyticis maxime prodest agaricum, nam phlegma per humores phlegmaticos expurgat, et cum calefaciat, praesertim si castoreum addatur. ℞ agarici ʒij. castorei ʒj. fiant pilulae cum oximelle scillitico aut simplici.

...micales ...ueri. Decoctum eryngij, cum suis capitibus et radice, in medio mellis exhibitum pueris comitialibus miro modo prodest.

...ulcerum ...porum. Aloes succus valet in despumationibus oculorum, sic prae... nimio utor aloe lota optime ubi in flores d'uno

[illegible]

lis; aut cum vino albo propinetur. Dolor capitis mirum modum levit cum aceto et rosaceo ubi fuerit dolor frigidus in medio coqui. — Dolor capitis

Syrupus de succo salviae quaerit et gargarisatur malo in difficilimis ulceribus oris, quin sumendo cum aqua viridis salviae decoctionem in mane, vel aut minori quantitate. — Oris ulcera difficil.

Quando folia ~~[illegible]~~ [illegible] maxime seminibus collige et simul cum radicibus et cum melle et vino succo fac collyrium. pulvis [illegible] fac ex succo seminibus cum aqua melles [illegible] collyrio. — Collirium ad oculos

Vitor seminis herbae S. Joannis aut Ormini non maturo [illegible] cum melle, sed iam fiat expressio, et pro collyrijs [illegible], mirum modum mundat oculum caliginosum. Solet etiam fieri pulvis ex illis seminibus ad oculos mundificandos cum modico mellis. — Oculorum caligina

Rx granorum paeoniae excorticatorum ~~[illegible]~~ a primo cortice q.s. et cum saccharo aut melle conficiatur electuarium, quod pueris exhibeantur. — Epilepsia puerorum

Fluxus sang[uinis] narium. Hederae si naribus imposita sit, fluentem sanguinem narium, et ultra modum fluentem sanguinis fluxum retinet. ¶

Dolor capitis vehementissimus. In maximis doloribus capitis cum alia non proderint herbam verbenam vetulam applicare.

¶ In fluente sanguine ex naribus sola urtica contusa, et naribus imposita, vel solius aut saltem ad fuliginem camini linita.

Idem quibusdam aliis facere ubi est appositi.

Scrophulae. Scrophularia herba cum Galiopside et axungia porcina medetur scrophulis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg